

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Деркач О. М., Роєнко В.В.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ» (м. Суми)

У процесі діяльності страхова компанія акумулює вільні фінансові ресурси страхувальників та відповідно трансформує власні та залучені кошти в різноманітні об'єкти інвестування, цим самим виконуючи функції портфельного інвестора. Беручи до уваги специфіку страхової діяльності, можна з впевненістю відмітити, що ресурси страхових компаній виступають важливим джерелом інвестиційного капіталу в економіку країни. Поясненням цього є той факт, що страхувальники фактично авансують діяльність страховика, оскільки попередньо сплачують страховий внесок, а реалізація страхового продукту здійснюється через деякий проміжок часу або взагалі не відбувається у разі ненастання страхового випадку.

Обсяг та склад інвестиційних ресурсів страхової компанії залежить від стадії життєвого циклу організації. Відзначимо, що на початкових етапах функціонування страхової компанії в структурі інвестиційних ресурсів переважатимуть власні кошти, а саме статутний капітал. Проте, з укладанням договорів страхування та надходженням за ними страхових премій, формуються страхові резерви, які з розвитком страхового бізнесу набувають першочергового значення з точки зору їх інвестування. Залежно від специфіки діяльності, страхові компанії формують технічні резерви та резерви зі страхування життя, що зумовлено відмінностями в: розрахунку страхових тарифів; характері страхового захисту та страхових виплат; періоді залучення грошових коштів страхувальників (терміні дії договору страхування); порядком накопичення коштів для здійснення виплат страхувальникам.

Слід зазначити, що страхові компанії також можуть використовувати в інвестиційних цілях частину гарантійного фонду, який представлений резервним капіталом та нерозподіленим прибутком. Так, економічна сутність резервного капіталу полягає у покритті непередбачуваних витрат, пов'язаних з діяльністю страхової компанії та виступає фактично як доповнення до статутного капіталу. У свою чергу, сума прибутку страхової компанії, яка залишилася нерозподіленою між акціонерами, може бути реінвестована у пріоритетні для інвестування фінансові інструменти.

Деякі автори пропонують включати до інвестиційного потенціалу страхових компаній також додатковий капітал, який входить до складу гарантійного фонду. Ураховуючи специфіку джерел формування даного фонду, на нашу думку, є некоректним та недоцільним його віднесення до інвестиційних ресурсів. Оскільки, додатковий капітал страхової компанії, як і будь-якого іншого підприємства, формується за рахунок курсових різниць між ціною продажу та номінальною вартістю акцій; переоцінки наявних основних засобів та вартості безоплатно отриманих товарів від третіх осіб. У результаті даних операцій фактично не відбувається рух грошових коштів, а лише змінюється грошова вартість активів або пасивів балансу.

У процесі діяльності страхові компанії при необхідності формують вільних резервів, які виступають частиною інвестиційного потенціалу страхових компаній. Під вільними резервами розуміють частку власних коштів страховика, яка резервується з метою забезпечення платоспроможності страховика відповідно до прийнятої методики здійснення страхової діяльності.

Отже, страхові компанії відіграють важливу роль в ефективному перерозподілі фінансових ресурсів між економічними суб'єктами та забезпеченні рівноваги попиту та пропозиції на фінансовому ринку.

Деркач, О.М. Теоретичні аспекти визначення інвестиційних ресурсів страхових компаній [Текст] / О.М. Деркач, В.В. Роєнко // Проблемы развития финансовой системы Украины в условиях глобализации: сб. трудов XIV Международной науч.-практ. конф. аспирантов и студентов (21–23 марта 2012 г., г. Симферополь) / Центр Стабилизации. – Симферополь : Таврический национальный университет имени В. И. Вернадского, 2012. – С. 173–174.